

Experts sceptisch over Oostenrijkse plannen om lockdown voor antivaxxers in te voeren

'Dit is niet de manier'

door Niels Kalkman

AMSTERDAM • In Oostenrijk liggen er plannen op de plank voor een nieuwe coronalockdown, maar alleen voor ongevaccineerden. Hoe wenselijk is zo'n tweedeling, en heeft het wel zin?

Zo'n 62 procent van Oostenrijk is volledig gevaccineerd en dat aantal loopt nauwelijks meer op. Omdat het Alpenland ziet dat het in de ziekenhuizen drukker wordt – vooral met ongevaccineerden – wordt overwogen om vrijheidsbeperkende maatregelen op te leggen voor die groep. Volgens Oostenrijkse media zouden zij gedwongen kunnen gaan worden met verplicht thuisblijven of alleen voor essentiële zaken, zoals supermarkt en arts, de deur uit te mogen.

Maar werkt dat? „Nee”, zegt viroloog Marc Van Ranst van de KU Leuven stellig. „In theorie wel. Want

dan worden mensen niet blootgesteld. Maar in de praktijk werkt dat alleen als je voordeuren dichtspijkt. En dat ga je niet doen.”

Hij noemt het voornemen van Oostenrijk 'een heel onelegante manier' om de vaccinatiegraad omhoog te krijgen. „En koren op de molen van antivaxxers. Die zullen zeggen 'zie je wel' en dat werkt averechts. Ik ben een groot voorstander van vaccineren, maar ik ben ook een democraat en dit is niet de manier.”

„Het lijkt me ingewikkeld”, vertelt medisch ethicus Marcel Verweij over de ethiek van het plan. „Je zou in theorie net zo goed een algemene vaccinatieplicht kunnen instellen dan zo'n omweg te nemen.”

Hij legt ook uit dat de 'handhaafbaarheid heel in-

gewikkeld ligt'. „Je kunt van een afstandje niet zien wie wel en niet gevaccineerd is. Moet je dan op straat iedereen controleren? Daar hebben de gevaccineerden net zoveel last van.”

Verweij vindt dat zo'n specifieke ongevaccineerdenlockdown 'echt een uiterst middel moet zijn'. „Ik vind het geen handige aanpak, en je zou zoiets pas moeten doen als alle andere middelen om de vaccinatiegraad op te krikken uitgeput zijn.”

Geen andere Europese landen overwegen een ongevaccineerdenlockdown. Veel landen werken wel met een coronapas, maar daar is het altijd nog mogelijk om met een negatieve test of een genezingsverklaring alsnog 'mee te doen’.

„Uiteindelijk zal je draag-

vlak vinden voor zo'n Oostenrijks plan, als het alternatief een volledige lockdown is”, vertelt Verweij. „Mensen die wél zijn gevaccineerd en zich aan alle maatregelen houden, willen ook niet dan hún vrijheid wordt beperkt door niet-gevaccineerden in de zorg.”

Maar, denkt ook de me-

disch ethicus: „Het zou in Nederland lastig zijn, en je zou eerst ál het andere geprobeerd moeten hebben. Je zou mensen kunnen belonen, en dat zie je op sommige plekken al gebeuren.”

Hij doelt daarmee op een vergoeding voor het halen van de prik. „In Nederland vinden we dat wat onkies,

want het vaccin wordt al gezien als een beloning.” Hij denkt dan bijvoorbeeld aan bonnen die kunnen worden uitgegeven bij lokale winkels. „Dat moet je natuurlijk niet in Wassenaar doen, maar in achterstandswijken, waar de vaccinatiegraad laag ligt door onwetendheid of desinformatie,

De Oostenrijkse regering wijst de bevolking voortdurend op het belang van vaccineren.

FOTO ANP/APA

zou zoiets kunnen werken.” Het is er een voorbeeld van, zo noemt Verweij het: „Een positieve maatregel. Er zijn best wat ideetjes om de vaccinatiegraad om hoog

Marc Van Ranst: „Je gaat voordeuren niet dichtspijken.”

Marcel Verweij: „Het lijkt me een ingewikkeld plan.”

te krijgen, die niet tot een nieuwe lockdown zullen leiden.”

Ook Van Ranst ziet in Nederland of België niet snel een situatie ontstaan waarin uitsluitend ongevaccineerden maatregelen aan de broek krijgen. „Je kunt het wel erg en vervelend vinden dat de overbezetting in de zorg komt door mensen die zich niet laten vaccineren, maar dit ga je nooit hier kunnen doen. En ik hoop ook dat het enkel retoriek is.”